

СВОБОДА (LIBERTY)
FOUNDED 1853
Published daily except Sundays and holidays
at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Published as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1914, under the Act of July 8, 1879.

В. Кедровський.
ЩО НАМ ТРЕБА В АМЕРИЦІ

Тепер переїждо до навчання історії України. Уже у другій класі можна починати ознайомлення з історією українського народу, коли при надгляді читаних вміщених в читанках історичних епізодів, поширюючи їх та представляти учням більш яскраво. Уже в третій і четвертій класі історію повинно вчитися цілком систематично, але знов малюючи її в живих історич. подіях, фактах та ще вони оживали й яскраво повставали в уяві учнів.

Програм
пропедагогічного курсу історії України.

Перший і другий роки навчання присвячуються вступним бесідам.
3 клася:
Вступні бесіди провадяться дуже коротко, але більш системно, починаючи з огляду життя доісторичної доби.

Словане та їх побут до утворення Київської держави; географічні ознаки території; зв'язки словян. Рід та його життя; словянські етно-горизонталі. Значні словни, помста, суд.

Волинський та хрещення Русці християнство до Володимир. Розповсюдження християнства і наслідки його. Монастирі та їх ролі.

Київська держава після Ярослава; ворожеча поміж князів; боротьба з половцями (винострати, Слово о полку Ігоревім).

Волинський Мономах. Життя київського князя.
Населення Київської держави: бояре, смерди, раби в формі побутових картин за "Руською Правдою".

Запад Київської держави. Галицько-Волинська держава. Заняття мешканців. Борьба в Галичині і його ролі. Роман Великий. Об'єднання Галицько-Волинського князівства. Король Давид.

Татари: побут їх, руйнування українських земель. Золота Орда.
Юрій І, король.
Перехід українсько-білоруських земель під литовських князів. Литовсько-Руська держава: український характер її. Учин Литви з Польщею (про Креску тільки загадати, спитанися на Люблинській).

4 клася:
Польща XV-XVI віку. Державна та суспільний устрій Польщі: король, шляхта. Анархічний характер Польської держави; боротьба поміж панями, наздами.
Напад кримських Татар на Україну (3 народні пісні).

Українська жінка XVI-XVII віку.
Козацькі повстання XVII віку до Мельницького. Стан українського народу в половині XVII віку. Повстання Хмельницького (народні пісні). Зборіський та Білгородський мир. Трудність боротьби, татарське руйнування. Сліпка з Москвою та її характерні.

Організація державного ладу на Україні: гетьман та ставлення, козаки, поселенство. Соціальний лад (жми та пісні). Українсько-московські стосунки.

Спроби втримання української держави з допомогою чужинців: поляків (Виговський) та Турків (Дорошенко). Поділ українських земель між Московською та Польщею. Збільшення московських впливів у Гетьманщині (розглядати окремо діяльність кожного з ліберетів та їх гетьманів на території: достити дати загальноу характерні московсько-українських стосунків того часу).

Дальші бесіди присвячуються доб татарській, виснажливою с дітям, що такі татари чого вони насвою лояльність захищають свою життя. Звертається увагу на те, що перебування козаків в другій половині XVII в. Старшинське землевласність, аристократичні тенденції, впливи Західної Європи. Життя козаків та поселенств.

Іван Мазепа та його політика. Політичний занепад на Україні після Мазепи (загальна характеристика; не спиножуючи докладно ні кожному з гетьманів). Розумовський і знищення гетьманства. Українське громадянство XVIII в., побут українськ старшин (народні пісні), освіта. Селянство у Гетьманщині (народні пісні) та Польщі. Прогреси народні проти утисків, гайдамацького (розглядати лише про 1768 рік).

Руйнування Чорної (народні пісні).
Боротьба з козаками з боку Росії та України. Школа: нісення українських книжок, чужоземство.

Утворення на Україні загально-російського ладу, юридичне переведення кріпацтва, українська старшина і її ролі.
Занепад українського національного життя.

Поділ правобережної України між Австрією та Росією.
Національне відродження XIX віку в Галичині і на Україні російській. Боротьба за школу і політичні права в Галичині. Значення культурно-національного життя Галичині для всієї України.

Життя українського народу в XIX в. Кріпацтво, брак національної школи та освіти. Визволення селян з кріпацтва. Зріст української ідеї в другій половині XIX віку та в XX віку.
Кольонізаційний рух України на Схід.

Українське життя з часів світової війни.
Боротьба за українську державність.
Пояснення до програму історії України.
Навчання рідної історії ведеться без підручника шляхом бесід, колективного читання, ознайомлення з народними постаннями творами те драматичною і музичною.

УСПІХ РОБИТНИЧОГО БАНКУ

Коли в 1923 році повстав у Нью-Йорку перший робітничий банк, тоді американські газети, створивши близько капіталістичних банківських кругів, похитували головами з недовірою до його цілі. Але вже в наступні роки вони виринули, що така річ можлива, щоб робітничий банківський підприємство довело до себе серце робітничих банків і заволодувати їм саля злочинними в банку ошадностями.
Що це була історія історія певного банківського підприємства з приводу Нового року великим депозитом. З піс мільона доларів його ошадності зросло в тринастилість, а недовір переїждо до банди, в якому само приміщення вважається привілейю аристократичності.

Успіх свого банку се успіх робітників, і то переважно іммігрантів, які виключно становлять депозиторів свого банку. Сей успіх означає, що не святі горшки алпінат, та що всякої штуки, що вважається трудно, при добрій волі і авдазі можна навести. Треба мати лише увагу ринку на се діло, та сильну волю видержати в ньому.
Дорого такого навчання фінансових операцій американських робітників добувають собі мирною дорогою красу бідності, легше і певніше, як московські теоретики кровавої революції.

ВАРТІСТЬ І КОШТИ ШПІОНСЬКИХ ЗАКОНІВ

Підчас недавньої промови перед нью-йоркським адвокатською палатою генеральний прокуратор, себто шось в ролі міністра єдинствити, Заученн Держав нарік на те, що американського прогібійного закону не можна виконувати тому, бо богаці і паписти висюти шни за доставлене собі горлої та інших напиків. Він теж заявив, що само здержуванне беззаконної торгової напикати коштує федеральному уряду коло 30 мільонів доларів у рік, та що всім, як сума від безпосередніх податків, себто просто з кишень податківців.

Признанне невдачі в виконанні прогібійного закону не перипіати. Приймавсь до нього уряду шире вже не раз. Шо прогібійного закону виконали, не можна, се значить інші маєтності, як і заученн Держав, хоча завязати прихильники прогібій шось на те, що французьке владство, що вони вірють, що прогібійне коштує баж можна справля перестати.

Не перипіати теж се обчислене кошту. Перший раз ліцензія в історії прогібій урядник зложив уряд за невдачу прогібійні на богахці. Першина се тому, бо доді прогібійні урядник, кілька раз отворили роту, по півночү чи твезому, то все складало уряд за невдачу прогібійні на "форєйєри" на, "продклятий ганка". Се перший раз в історії прогібійні показався дальцем на справдішого найбільшого винновника та знає тому вину з того нещасного барана, на якого доді складало все вину за все нещасте в Америці, від глупости законодавців до здемуеру виключо.

Власне ся урядова пригода про невдачу прогібійні може дасть нагороду спитання про можливість удачі другою проекцією закону, закона про регистрацію чужинців. Основа стового закона те саме невдачі чи страх перед іммігрантом, яким послужувати фаризей, які складають вину за невдачу прогібійні на іммігрантів. Значить, основа стового закона фали, фарисейство, алтваси динуська боязливості людий, які в декому викинуть ся на не.

ми бачили в історії від своїх батьків та знайомих, попередників від відомості науковими даними.

Д початковий школі велику допомогу вивезло від навчання дітей історії дають художні малюнки та історичні мапи.

В четвертій класі бажано також звернути увагу дітей на художні малюнки історичного життя, як історичні ілюстрації та історичні мапи.

Привітні курсу історії першого ступні (в 4 класі) треба присвятити дитині шось, що вивчають історію.

Відродження української свідомості. Шевченко: його творчість та її значення. Визволення селян з-під кріпацтва. Тезисувального користуватись творчістю Шевченка, його біографією. Як це буде час, зазначити ще деяких відомих письменників і діячів цієї доби, нарп. Куліша та інших.

В кожій українській хаті повинна бути знаходитись часопис "СВОБОДА".

ДЕЩО ПРО ШКОЛУ
(Помсь з Шамбоки, Па.)

Коли би ми добре розвважили, що то така школа і пизнали її з кожної сторони, певно що не знайшовсь би аж один такий, що сказав би, а нащо нам школи; ми обійдемося; вистариться дає, що до неї тепер ходять. Так, може і правда, що, вистариться, та тільки з одної сторони. Але ми мусимо пизнати її з кожної сторони. Та одна сторона, то школа чужої мови; добре, бо нам і дуже потрібна знати, коли ми в чужій мові; Та аистаєт нам ще три сторони, з котрини ми мусимо добре розпизнати. А ці три сторони в сторони нашорідної школи; рідної мови і рідної країни, себто школа українська. Томуж, перед чужими народами. Бо такі до того приходять. Наші діти вже тепер рідної мови не вчють. А що буде як кілька років пізніше? Як вони рідної мови не будуть знати, то вони і за свої рідний край не можуть дати і боронити його не будуть. Тому всім разом працюймо, нашої молодому поколінню школи будуваймо.

ТЕАТРАЛЬНІ ШТУКИ

- Арестар в клопоті, комедія з сільського життя в 4-ох актах (8 осіб) ..... 25 ц.
Сутянська, сценічна картина в одній дії (7 осіб) ..... 10 ц.
Степовий гість, драма в 5-ох діях (21 осіб) ..... 40 ц.
Піляма Фізіанка або Перекопунська, жарт на одну лю (10 осіб) ..... 30 ц.
Назар Стодола, драма в 3 діях (5 осіб) ..... 40 ц.
Суєта, комедія в 4-ох діях, І. Тюбилянська ..... 40 ц.
Пілягрин, мьєлодрама в 3-ох діях (9 осіб) ..... 50 ц.
В домашній затини або Примріє подружжя, сьміховнка в 1-ій дії (4 осіб), Жоржа Куртлія, перека Михайло Цевенєво ..... 20 ц.
Кара совіти, народна драма в 5. діях (20 осіб) ..... 30 ц.
Борсі за мріп, драматичні скізи сьельською життя на 4 дії (12 осіб) ..... 35 ц.
Серед граду куля, або Неустрашима героя, трагедія в 4-ох діях, в 5-ох відсласків зі співами (12 осіб) ..... 40 ц.

История України
НОВЕ ДОПОВНЕНЕ І УЛПШЕНЕ ВИДАННЄ.
684
СТОРІНИ ДРУКУ НА ЛПШОМУ ПАПЕРІ.
ІЛЮСТРАЦІЯ.
В ГАРНІ ПОЛОТНИНІ ОПРАВИ З ЗОЛОТИМИ ВИТКАМИ.
ЦІНА \$3.50.
Проджа
"СВОБОДА"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

